

T.C.
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU
2.DAİRE KARARI

Başvuru Numarası : 2023/2449
Toplantı Tarihi/Sayısı : 28.12.2023/40
Karar Numarası : 2023/1170
Başvuran : D. Ö.
Başvuran Vekili : -
Adres : -
Muhatap Kurum/Kişi : -
Muhatap Adres : -

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Görevi kötüye kullanarak haksız menfaat sağlayanlar hakkında gereğinin yapılması talebine ilişkindir.

II. İDDİA VE TALEP

2. Başvuran, Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) güvencesi olmasına rağmen Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Travma Bölümünde yapılan ameliyat için kendisinden ücret tahsil edildiğini, söz konusu duruma ilişkin SGK'ya yaptığı şikâyet sonucunda yerinde denetim yapılmaksızın ve ilgili idarenin yazılı beyanı esas alınarak bir rapor hazırlandığını, bu nedenle açtığı davanın 19/11/2019 tarihinde lehine sonuçlandığını ve kendisinden tahsil edilen tutar ile dava masraflarının faizi ile birlikte SGK tarafından kendine geri ödendiğini, 30/9/2021 tarihinde İzmir SGK İl Müdürlüğüne; 2019 yılında kendisine ödenen tutarın Ege Üniversitesine rücu ettirilmesi gerektiği konusunda talepte bulunduğunu, öte yandan 2018 yılında Kemeraltı Sosyal Güvenlik Müdürlüğü tarafından İzmir Tabipler Odasına yazılan ve gerçeğe aykırı beyanlardan oluşan yazının iptal edilmesi talebiyle başvuruda bulunduğunu, 24/8/2021 tarihli Hasta Hakları Kurulu tarafından alınan, "hekimlerin mesai saatleri içinde ücretli muayene yapmadığı ancak ekip ile birlikte ameliyatlara gerçekleştirebildikleri" yönündeki kararın ise Sağlık Uygulama Tebliği ile çeliştiği gerekçesiyle Ege Üniversitesi Tıp Fakültesini denetlemesi ve yaptırım kararı almasına yönelik talebinin SGK tarafından yanıtız bırakıldığını, kamu zararına neden olma, kişilere haksız menfaat sağlama, kişilerin mağduriyetine neden olma ve görevi kötüye kullanma suçunun işlendiğini iddia etmekte konuya yönelik inceleme yapılarak gereğinin yapılmasını talep etmektedir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

3. 20/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun "*Amaç ve kapsam*" başlıklı 1'inci maddesi şöyledir:

"Bu Kanunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmek ve bu konuda ulusal önleme mekanizması görevini yerine getirmek üzere Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun kurulması, teşkilat, görev ve yetkilerine ilişkin esasların düzenlenmesidir."

4. 6701 sayılı Kanunu'nun "Kurumun görevleri" başlıklı 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının ilgili bentleri şöyledir:

" ... f) İnsan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek"; (g) "Ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek"; ... (i) "Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek ..."

5. 6701 sayılı Kanun'un "Başvurular" başlıklı 17'nci maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"(1) Ayrımcılık yasağı ihlalinden zarar gördüğü iddiasında bulunan her gerçek ve tüzel kişi Kuruma başvurabilir.

(...)

(9) İşleme konulamayacak başvurular ve gerekçeli kabul edilmezlik kararları ile başvuruya ilişkin diğer usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

(...)"

6. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "Ön incelemenin yapılması" başlıklı 48'inci maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"(1) Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur ve sonucunda; a) Kurumun görev alanına girip girmediği, ... yönlerinden incelenir."

7. Mezkûr Yönetmelik'in "Gerekçeli kabul edilmezlik kararı" başlıklı 67'nci maddesi şöyledir:

"(1) Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalinden kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.

(2) Ön inceleme aşamasında incelenebilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48'inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir."

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

8. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

9. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde, insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak

ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

10. Bununla birlikte başvuru, başvuranın, ilgili Üniversite tarafından kamu zararına neden olduğu ve kişilere haksız menfaat sağlandığı iddiasına ilişkin olup, başvuru 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde Kurumun başvuru incelemesi yapacağı alanlar olarak belirtilen ayrımcılık yasağı ve ulusal önleme mekanizması kapsamında değerlendirilememektedir.

11. Öte yandan; başvuranın SGK'lı olmasına rağmen ilgili hastanenin kendisinden ücret tahsil edilmesi işlemine ilişkin yargı yoluna başvurması üzerine kendisinden tahsil edilen ücretin SGK tarafından yasal faizi ile birlikte tarafına ödendiği halde söz konusu ödeme için ilgili hastaneye rücu edilmediği, ilgili Kurumlara yaptığı başvuruların sonuçsuz kaldığı, kamu zararına neden olduğu, görevi kötüye kullanma suçunun işlenerek haksız menfaat sağlandığını iddialarına ilişkin olarak Cumhuriyet Başsavcılığına veya kolluk makamlarına başvurabileceği değerlendirilmektedir.

12. Başvuranın iddia ve talepleri yukarıda yer alan mevzuat hükümleri ile birlikte değerlendirildiğinde; Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 48'inci maddesine göre Kurumun görev alanına girmeyen başvurunun inceleme şartlarını taşımadığı ve bu nedenle kabul edilmez olduğu kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

A. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,

B. Kararın başvurana tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

28/12/2023 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Muhammet Ecevit CARTİ
Daire Başkanı

e-imzalıdır

Dr. Burhan ERKUŞ
Üye

e-imzalıdır

İsmail AYAZ
Üye

e-imzalıdır

Mehmet Emin GENÇ
Üye

e-imzalıdır

Ünal SADE
Üye